

ESZTERGOM- BUDAPEST

HIT • REMÉNY • SZERETET

AZ ESZTERGOM-BUDAPESTI FŐEGYHÁZMEGYE NEGYEDÉVENKÉNT MEGJELENŐ LAPJA

12. ÉVFOLYAM - 2014/1. SZÁM

„Az egyszülött Fiú
- üdvözítő műve által - megszabadítja
az embert a bűntől és a haláltól.
Először is: eltörli a bűn uralmát
az emberi életben,
... s a bűn fölött aratott győzelem
következményeképp a halál uralmát
is megszünteti, amikor feltámadásával
utat nyit a testek eljövendő
feltámadásának.”

(Salvifici doloris 15, II. János Pál pápa
apostoli levele az emberi szenvedés
keresztény értelméről)

ÁLDOTT KI AZ ÚR NEVÉBEN JÖN!

Virágvasárnapot ünnepelte az Egyház vasárnap, április 13-án. Jézus Jeruzsálembé való bevonulására emlékezve megkezdődött a nagyhét, amely a kereszténység legnagyobb ünnepe, a húsvétra vezet el bennünket. Krisztus a Biblia tanúsága szerint a zsidó peszah előtt néhány nappal vonult be Jeruzsálembé, amelyet három evangélista is leír. Beszámolójunktól kitűnik, hogy a Jézust éltető nép szabadságot, jólétet és dicsőséget várt a Messiástól. Néhány nappal később azonban már inkább Barabás szabadon bocsátását kéri Pilátustól, benne látva a rómaiak elleni küzdelem megtestesítőjét. A virágvasárnap szentmise a bevonulásra emlékező körmenettel kezdődik, amelynek során a hívek palmaágakkal és barkákkal köszöntik a templomba bevonuló papot és kíséretét,

ahogy egykor a jeruzsálemiek is hódoltak Krisztus előtt. Az ünnepi liturgia része az a körmenethez szorosan kapcsolódó szertartás, amelynek során a hívek által hozott barkákat a pap megáldja.

Ez a vasárnap egyben az Úr szenvedésének vasárnapja néven ismert a liturgiában, ezen a szentmisén hallhatjuk Krisztus szenvedéstörténetét, a passiót. Az Egyház a liturgiában azt a hitét fejezi ki, hogy a dicsőséges bevonulás kezdete annak az eseménysornak, amely Jézus szenvedésével és halálával folytatódik, majd feltámadásával teljesedik be, ezáltal megvalósítva a megváltást, lehetővé téve az embernek a szabadulást bűneitől. Jézus feltámadásának híre, az ünnep öröme erősítse meg hitünket és az örök élet reményét!

Mohos Gábor

RÖVID HÍREK

2013-ban *Tisztulás Útja* elnevezéssel hozták létre a Magyarok Nagyasszonya Sziklatemplomától induló, a Gellérthegyen áthaladó és a belvárosi ferences templomhoz érkező nagyvárosi zarándokutat. Az alapításban meghatározó szerepet játszott Bójte Csaba ferences szerzetes, a pálos Sziklatemplom és a Pálosok Fogadóközpontja. A zarándokút a megtisztulást kereső embert Isten tízparancsolata és a jézusi parancsok alapján kidolgozott, a lelkiismeret-vizsgálat lehetőségét nyújtó 15 állomáson vezet végig. Erdő Péter bíboros április 10-én nagyszámú zarándok jelenlétében a Sziklatemplom előtt megáldotta a zarándokutat.

A világon egyedülálló módon tizenöt bélyegképet tartalmazó bélyegívven mutatja be Jézus szenvedéstörténetét és feltámadását a Magyar Posta. A húsvét alkalmából március 28-án megjelenő íven Udvardi Erzsébet festőművész - a fertődi Szent Kereszt-templomban található - keresztút-ábrázolásának reprodukciója látható. Ezzel egyidejűleg a posta egy általános forgalmú bélyeget is kibocsátott, amelyet a Kossuth-díjas művész *Felismerés* című alkotása díszít. Ez utóbbit a bélyegek ünnepélyes bemutatóján Erdő Péter bíboros bocsátotta forgalomba.

Erdő Péter bíboros, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem nagykancellárja március 27-én a budapesti Főegyházmegyei Hivatalban találkozott Anba Ermia kopt püspökkel, a kairói Kopt Ortodox Kulturális Központ elnökével.

A Magyar Tudományos Akadémia Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézete szervezésében március 21-én *Az állam szuverenitása: eszmény és/vagy valóság* címmel tudományos konferenciát szerveztek a budai várban. Előadást tartott többek között: Erdő Péter bíboros, Bayer József filozófus, Bod Péter Ákos közgazdász és Ludassy Mária filozófus.

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzata - hagyományaihoz híven - Szent József napján tünteti ki a kiemelkedő érdemeket szerzett józsefvárosiakat. Az idei „Díszpolgári Cím” kitüntetést Erdő Péter bíborosnak, míg a

„Posztumusz Díszpolgári Cím” kitüntetést Koppány Zoltánnak, Józsefváros rendszer-váltás utáni első polgármesterének ítélte a képviselő-testület.

Hálaadó szentmisét mutattak be Ferenc pápa megválasztásának első évfordulója alkalmából március 13-án este a budapesti Szent István-bazilikában, amelyet Alberto Bottari de Castello érsek, Magyarország apostoli nunciusa celebrált a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia jelen lévő tagjaival, élükön Erdő Péter bíborossal.

Március 6-án és 7-én Varsóban tartottak konferenciát a közép-kelet-európai térség bíborosai és püspöki konferenciáinak elnökei. Erdő Péter, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának (CCEE) elnöke és József Michalik, a Lengyel Püspöki Konferencia elnöke meghívására a Cseh Köztársaságból, Fehéroroszországból, Horvátországból, Lengyelországból, Litvániából, Magyarországról, Szlovákiából és Ukrajnából érkeztek főpásztorok. A találkozón a résztvevők imádkoztak Ukrajnáért, a jelenlegi politikai helyzet mielőbbi békés megoldásáért.

Március harmadikán hivatalos látogatásra hazánkba érkezett I. Bartholomaiosz konstantinápolyi ortodox pátriárka. Ittartózkodásának első napján a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai az MKPK Székházában látták vendégül, ahol Erdő Péter bíboros köszöntötte az ortodox egyházfőt.

Kuzmányi István

ÚJABB SZENT PÁPÁK

Április 27-én a római Szent Péter téren avatja szentté XXIII. János és II. János Pál pápát a Szentatya. Az eseményre hétmillió zarándokot várnak. Ferenc pápa tavaly júliusban hagyta jóvá két néhai elődje, Angelo Giuseppe Roncalli (1958-1963) és Karol Wojtyła (1978-2005) együttes szentté avatását. A pápa szándéka szerint a kettős szentté avatás „üzenet lesz az Egyháznak”.

A dátum sem véletlen, hiszen április 27-e az Isteni Irgalmasság vasárnapja, amelyet II. János Pál vezetett be az Egyházban Szent Faustina Kowalska tiszteletére. A lengyel pápa 2005 áprilisában ennek az ünnepnapnak az előestéjén hunyt el. Stanislaw Dziwisz bíboros, II. János Pál egykori személyi titkára úgy véli: a főpásztor szentté avatása „ismét azt bizonyítja, hogy az általa megte-

szentség útja biztos út és követésre méltó példa”.

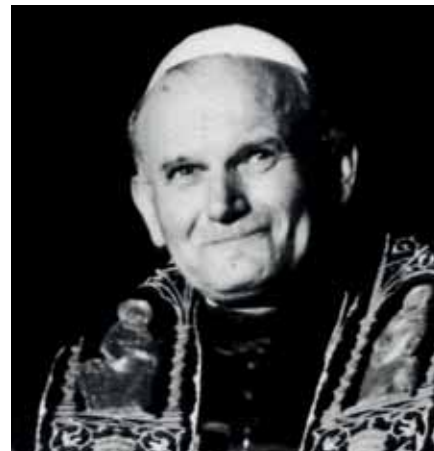
Angelo Amato bíboros, a Szentté avatási Kongregáció prefektusa hangsúlyozta, mindkét pápa „mély történelmi változások korában élt”, és mindketten a béke és az emberi méltóság védelmét szolgálták. II. János Pál szentté avatási eljárása során csodákat ismerték el Floribeth Mora Díaz Costa Rica-i asszony gyógyulását, aki a pápa boldoggá avatásának napján imádkozott közbenjárásért. II. János Pált rekordidő alatt, halála után kevesebb mint tíz évvel avatják szentté. Ennél gyorsabb csak Páduai Szent Antal kanonizációja volt, még a XIII. században. A 2000-ben boldoggá avatott XXIII. János szentté avatását bizonyított csoda nélkül is engedélyezte Ferenc pápa.

Ez év februárjában ismert el a kongregáció teológiai tanácsadó testülete egy, a VI. Pál pápa közbenjárására bekövetkezett csodát, amellyel a néhai egyházfő közelebb került a boldoggá avatáshoz. A grémium egyhangúlag fogadta el csodaként egy születendő gyermek gyógyulását, amely a pápa közbenjárására következett be, és amelyet az orvosi bizottság korábban már megmagyarázhatatlan esetnek minősített. A néhai főpásztor szentté avatási ügye 1993-ban indult el. A II. vatikáni zsinat nagy része, melyet XXIII. János pápa nyitott meg, VI. Pál pápa irányítása alatt folyt. 1968-ban adta közre *Humanae vitae* kezdetű, nagyha-

tású enciklikáját a születésszabályozás Egyház által elfogadott módjáról, megerősítve a fogamzásgátlást tiltó egyházi tanítását és a papi cölibátust.

A szentté avatásra fejeződött be a Szent Péter tér oszlopcsarnokának restaurálása. A teret övező barokk oszlopcsarnok felújítása öt évig tartott, több mint száz művészettörténész, restaurátor, mérnök és számtalan szakember dolgozott a világ egyik legismertebb terének helyreállításán, amelyhez a legmodernebb technikát alkalmazták: az oszlopkat és szobrokat egyenként meg is röntgenezték a belső állaguk felmérésére. A Vatikánváros és Róma határán húzódó ovális oszlopcsarnok Gian Lorenzo Bernini tervei alapján 1667-re készült el.

Agonás Szonja

MAGYAR SZENTMISE AZ ELŐESTÉN

A római magyar közösség XXIII. János pápa és II. János Pál pápa szentté avatását megelőző este, április 26-án 18 órakor szentmisét tart a Santo Stefano Rotondotemplomban, Isten Szolgája Mindszenty József bíboros egykori címtemplomában. A szertartást Erdő Péter bíboros, a Püspöki Konferencia elnöke mutatja be több magyar püspökkel, számos pappal és szeretettel várják az Örök Városba érkező honfitársainkat.

„XXIII. János híre és kisugárzása olyan erős volt, hogy még a nyugati kapcsolatoktól elzárt Magyarországon is – legalábbis a vallásukat gyakorló katolikusok – felfigyeltek rá és megszerették,

tudtak érte lelkesedni” – mondta Erdő Péter bíboros a *Magyar Kurírban* a szentté avatás előtt megjelent interjúban. A főpásztor szerint érdekes visszahallgatni azt a beszédét, amelyben bejelenti a zsinat összehívását. „A Szent Péter téren lévő tömegnek mondott esti beszéd úgy ér véget, hogy a pápa azt mondja: és most menjetek haza és cirógassátok meg a gyerekeiteket, mert valami nagyszerű dolog kezdődik. Mindezt ráadásul nagyon ízes dialektusban, erőteljes tájszólásban mondta. XXIII. János egész alakjában volt valami nagyon népies” – véli Erdő Péter.

Az esztergom-budapesti érsek II. János Pálra úgy emlékszik, mint lenyűgöző egyéniségre, olyan emberre, aki

ha belépett egy térre, akkor ezt az ott lévő félmillió ember rögtön megérezte. „Olyasvalaki volt, aki a legnagyobb tömegekkel is tudott emberi módon, de a hit által átlényegítetten kommunikálni. Érzelmeket, meggyőződéseket tudott továbbadni, azt érezték benne az emberek, amire a lelkük mélyén mindannyian vágnak: az Istennel való kapcsolatot. Ezért tudott ő a médián keresztül is akkora hatást elérni” – e szavakkal idézi fel Erdő Péter a lengyel pápa alakját. A bíboros számára az is felejthetetlen II. János Pál pápával kapcsolatban, hogy az utolsó éveiben, nagybetegen is képes volt a legalapvetőbb és a legmélyebb dolgokról kommunikálni.

KRISZTUS SZEGÉNYSÉGE A LEGNAGYOBB GAZDAGSÁG

játékszenvedély! Hány ember veszítette el élete értelmét, nincs előttük távlat a jövőt illetően, reménytelenek! És hány ember kényszerült ebbe a nyomorba igazságtalan társadalmi körülmények miatt, amely megfosztja őket attól a méltóságtól, amit a kenyérkereset ad; vagy mert nem egyenlően jutnak hozzá az oktatáshoz és az egészségügyi szolgáltatásokhoz. Az erkölcsi nyomornak ez a formája mindig összekapcsolódik a lelki nyomorral, amely akkor sújt minket, amikor eltávolodunk Istentől és elutasítjuk szeretetét. Ha úgy véljük, hogy nincs szükségünk Istenre - aki Krisztusban felénk nyújtja kezét -, akkor a kudarc útján járunk.

A lelki nyomorra az evangélium az igazi ellenszer. A keresztyén arra hivatott, hogy vigye el az élet minden területére a jó hírt, hogy létezik az elkövetett rossz megbocsátása, hogy Isten nagyobb a mi bűneinknél, hogy ingyen szeret minket, és hogy az örök életre vagyunk teremtve. Jó megtapasztalni e jó hír terjesztésének örömét, annak örömét, hogy megosztjuk a ránk bízott kincset, és ezáltal vigaszt nyújthatunk a megtört szíveknek, és reményt adhatunk sok testvérünknek, akiket körülvesz a sötétség.

Ferenc pápa azt kéri, hogy ebben a nagybőjti időben az Egyház az anyagi, erkölcsi és lelki nyomorban élőknek tegyen tanúságot az evangélium üzenetéről, amely az Atya irgalmas szeretetének hirdetésében foglalható össze, aki kész magához ölelni Krisztusban minden embert. Olyan mértékben tudjuk ezt tenni, amilyen mértékben hasonlóak leszünk Krisztushoz, aki szegénnyé lett és gazdaggá tett minket szegénységével.

A nagybőjt megfelelő idő arra, hogy megváljunk sok mindentől. Jót fog tenni, ha megkérdezzük magunktól, mi mindent tudunk nélkülözni azért, hogy szegénységünkkel segítsünk és gazdagítsunk másokat. A Szentlélek, akinek köszönhetően olyanok vagyunk „mint szűkölködők, mégis sokakat gazdagítók, mint akiknek semmijük sincs, mégis mindenük megvan” (2Kor 6,10) adja meg ezt az elhatározást, és erősítse bennünk az emberi nyomor iránti figyelmet és felelősséget, hogy könnyörületessé váljunk és gyakoroljuk az irgalmat. Az Úr áldjon meg titeket és a Szűzanya oltalmazzon benneteket! - zárja nagybőjti gondolatait Ferenc pápa.

Sz.Cs.

„Krisztus értetek szegénnyé lett, bár gazdag volt, hogy az ő szegénysége általt gazdagok legyetek” - ez a Szent Páltól vett idézet az alapja Ferenc pápa nagybőjti üzenetének. Mit mond nekünk ma az evangéliumi értelemben vett szegény életre való meghívás? - teszi fel a kérdést a pápa.

Az Isten örök Fia mindenétől megvált, kiüresítette önmagát, hogy mindenben hasonló legyen hozzánk. Megtestesülésének alapja a szeretet, amely kegyelem, nagylelkűség, a közelség vágya. Nem habozik odaadni és feláldozni önmagát a szeretett teremtményekért. A tevékeny szeretet azt jelenti, hogy egészen osztozunk a szeretett személy sorsában. A szeretet hasonlóvá tesz, egyenlőséget teremt, ledönti a falakat, megszünteti a távolságokat. És Isten ezt tette velünk - írja a pápa nagybőjti üzenetében.

Isten nem a magasból hullajtotta ránk az üdvösséget, mint emberbaráti jámborságból a fölöslegből adott könnyőradományt. Krisztus szeretete nem ilyen. Amikor Jézus alámerül a Jordán vizébe, és megkeresztelteti magát, nem azért teszi, mert megtérésre van szüksége. Azért teszi, hogy beálljon az emberek közé, akiknek bűnbocsánatra van szükségük, közénk, bűnösök közé és magára vegye bűneink terhét.

Mi tehát ez a szegénység, amellyel Jézus megszabadít és gazdaggá tesz minket? Éppen az, ahogyan ő szeret minket, ahogyan közel kerül hozzánk, mint az irgalmas szamaritánus, aki odalép ahhoz az emberhez, akit félholtan az út szélén hagytak. Az ő együttérző, gyöngéd, éle-

tünkben osztozó szeretete az, ami igazán szabaddá tesz minket, valódi üdvösséget és örömet ad nekünk. Krisztus szegénysége a legnagyobb gazdagság.

Jézus gazdagsága az Atyaistenben való határtalan bizalmában rejlik. Gazdag, mint egy gyermek, aki érzi, hogy szeretik és szereti a szüleit, és egy pillanatra sem kételkedik szeretetükben, gyöngédségükben. A pápa szerint az egyetlen valódi nyomorúság, ha nem Isten gyermekeiként és Krisztus testvéreiként élünk. Krisztus szegénysége által üdvözíti az embereket és a világot.

Arra kaptunk meghívást - mutat rá a Szentatya -, hogy tekintsünk testvéreink nyomorára, és tegyünk konkrétan azért, hogy könnyítsunk rajtuk. A nyomor olyan szegénység, amelyben nincs bizalom, szolidaritás, remény. Anyagi, erkölcsi és lelki nyomort különböztethetünk meg. Az anyagi nyomor az, melyet általában szegénységnek hívnak, és azokat érinti, akik nem emberhez méltó körülmények között, alapvető jogok nélkül, elsődleges anyagi szükségletek hiányában élnek. E nyomor láttán az Egyház felkínálja szolgáló szeretetét, hogy segítsen a szükségben, begyógyítsa ezeket a sebeket, amelyek elcsúfítják az emberiség arcát. A szegényekben mi Krisztus arcát látjuk. Ha szeretjük és segítjük a szegényeket, akkor Krisztust szeretjük és szolgáljuk.

Nem kevésbé aggasztó az erkölcsi nyomor, amely abban áll, hogy az ember a káros szenvedélyek és a bűn rabjává válik. Hány család aggódik amiatt, hogy valamelyik - gyakran fiatal - családtag eluralkodik az alkohol-, a drog-, a

SZENT HÁROMNAP TITOKZATOS VILÁGA

Lezárva a bűnbánat és készület napjainak sorát, nagycsütörtökön belépünk a Szent Háromnap titokzatos világába. Ez a három napnyi, önmagában rövid időszak mégis rendkívüli; az idő, a tér és maga az ember is más dimenziókba kerül. Az egész titok kulcsa és szíve egy kettős történet: a kereszthalál és a feltámadás.

Paradoxon? Valóban az. De ugyanígy paradoxon az is, hogy mihelyst megszülettünk, elkezdtünk meghalni; miközben vágyunk a tudás, az adott és viszonzott szeretet, a hatalom, az önmegvalósítás egyre nagyobb fokára, s vágyakozásunk már végtelenné dagad, addig mi magunk végesek vagyunk, s ezért ha el is érkezne vágyunk beteljesedése, képtelenek lennénk befogadni, hordozni azt. Paradoxon az is, hogy tudunk szeretni s egy pillanat múlva gyűlölni; tudunk hinni, s a következő percben nem vagyunk többé képesek rá. Nem véletlen, hogy Blaise Pascal - Isten nélkül - „érthetetlen szörnyetegnek” nevezte az embert.

De ez a szörny mégis választ akar, választ a sok miéltre - és választ önnön paradoxonára. Jelet akarunk, amelyben emberségünk megvilágosodik. „Ez a nemzedék gonosz nemzedék. Jelet kíván, de nem kap más jelet, mint Jónás próféta jelét. Mert ahogy Jónás jel volt a niniveieknek, úgy lesz jel az Emberfia is e nemzedéknek” (Lk 11,29k) - mondta Jézus. Nem kapunk csodákat, nem kapunk titokzatos bölcsességet, nem kapunk okos útmutatást, nem kapunk kimerítő magyarázatot. Amit kapunk, az maga Jézus, aki személyében lesz jel a számunkra, ahogyan Jónás is a maga személyében volt jel a niniveieknek.

Milyen jel Jézus? „Én meg, ha majd fölmagasztaltatom a földről, mindenkit magamhoz vonzok” (Jn 12,32). Eljön nagypéntek, amikor fölemelik Jézust a földről, amikor magasba emelik minden

egy ember előtt. Ez a mi jelünk. Az, aki az emberek szemében átkozott, mert a fán függ, aki már „nem is ember, hanem féreg” (Zsolt 22,7), akit mindenki megvet. Neki kellene a kereszten függve mindenkit magához vonzania?

Ember mivoltunk paradoxonára Isten egy másikkal válaszol. Be kell lépned a halálba, hogy élhess, vissza kell térdned anyád, a föld méhébe, sírba kell feküdnöd, hogy eltelhess az igazi élettel, úgy, ahogyan Ő tette. Ez a mi jelünk: halálban az élet. Ezt érzi meg Pierre Jean Jouve, amikor így ír *Ma meghal Krisztus* című versében:

*Ma meghal Krisztus szüntelen-örökkön
Ma gyalázatban a hármas Lélek megéli
A végtusa halálos gyötrelmét és sokáig
Visszhangzanak a földön a könnyek gömbjei
Valóban szennyünk könnyei, kettéhasad
Ma a fekete ég hogy vad fényre kitörjön
S ő függ a fán, a holt vér súlyával halált
Ostromló halott Isten, az élet itt a földön.*

Jézus az értünk emberként megszületni s emberként meghalni is kész Isten, aki belép az alvilágba, mert *valóban* meghalva a *valódi* életet hozza el nekünk: halandóknak, már megholtaknak. Az igazi, a teljes életet. Ugyanis ez Jézus önmeghatározása: „Azért jöttem, hogy életük legyen, és hogy bőségben legyen” (Jn 10,10). Így értjük meg Szent Pál szavainak mélységét: „Életünk el van rejtve Krisztussal Istenben” (vö. Kol 3,3). Őröla írja Angelus Silesius: „A legdicsőbb halál, mi életet terem, / s a legdicsőbb élet halálból kél, serken”.

Tudunk-e felelni erre a jelre? Fel tudjuk-e fogni? Vagy mi is olyanok vagyunk, mint a példabeszédbeli meghalt s kárhozatra jutott gazdag testvérei, akikről Ábrahám azt mondja: „Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, ha a halottak közül támad fel valaki, annak sem

hisznek” (Lk 16,31). A keresztt csak akkor lesz valóban paradoxon, hogyha hiszem a Meghalt föltámadását. Ha hiszem, hogy kilehelte lelkét, alászállt a poklokra, s harmadnapon feltámadt. Ha erre képtelenek vagyunk, a keresztt nem paradoxon, nagypéntek után nagyszombattal véget ér a történet, s nem jön el soha a húsvét.

Nem fogok logikai, tapasztalati, emberarcú-anyagi bizonyosságot kapni. Nem kapok más jelet, mint Jónás próféta jelét. Látom a kereszttet, és látom, hogy üres a sír. Ez Isten válasza mindarra, amire választ keresek, sőt követelek. Ez a válasz pedig prófétai, jónási, krisztusi - megszólít, kérdez, úgy válasz, hogy közben maga vár választ tőlem, enged dönteni. Nem evidenciákat és kötelező érvényű törvényeket tár elém, hanem a szabadság beteljesülését a befogadásban vagy az elutasításban. Jézus a gyógyításai előtt megkérdezte a beteget, ahogy Máriát is Lázár feltámasztása előtt: „Hiszel? Hiszed?” Tőlünk se kérdez mást.

De ezt a kérdést nem lehet válasz nélkül hagyni. Lehetek Pascal Isten paradoxonát elutasító „érthetetlen szörnyeteg”, aki épp ezért és ezáltal maga marad feloldhatatlan és feldolgozhatatlan önelmentmondás, lehetek sok mindegy egyéb, de megláthatom a jónási, a jézusi jelet is: „*Dux vitae mortuus, regnat vivus* - az élet Ura meghalt, de élve uralkodik!” Ezt értették meg az emmauszi tanítványok, akiknek kenyértöréskor, Krisztus áldó kézmozdulata közben megnyílt a szemük. Ez a mi feladatunk is, túl az ünnepen, a mindennapok során érteni, megélni és átadni a hittel befogadott üzenetet, húsvét evangéliumát, ami értelmet ad létünknek, válaszol a kérdéseinkre, reménnyel, erővel, örömmel és lendülettel tölt el végig azon az úton, amelyen zarándokolunk a végső beteljesedés: az utolsó nap, minden egyes ember feltámadása felé.

Török Csaba

Nagycsütörtökön délelőtt 10 órától a budapesti Szent István-bazilikában főpapi szentmise keretében Erdő Péter bíboros olajokat szentel. A szertartás alkalmával újítja meg a főegyházmegye papsága papi ígéreteit. Este 18 órakor a főpásztor mutat be szentmisét az esztergomi bazilikában az utolsó vacsora emlékezetére, ennek keretében végzi a lábmosás szertartását, nagypénteken pedig az esztergomi bazilikában emlékezik meg Urunk szenvedéséről. Húsvét vigíliáján 18 órakor a budapesti Szent István-bazilikában a bíboros-főpásztor, az esztergomi bazilikában Székely János segédpüspök vezetésével kezdődik a húsvéti vigília. Húsvétvasárnap délelőtt 10.30-kor az esztergomi bazilikában mutat be szentmisét Erdő Péter bíboros.

LENDÜLETBEN A KARITÁSZ

Áldását adta Ferenc pápa a Média-szolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) *Jónak lenni jó* című karitatív műsora stábjának, az erről szóló dokumentumot Erdő Péter bíboros adta át március 24-én. A főpásztor a helyszínen fel is olvasta az áldás szövegét, amely szerint a Szentatya „szívből adja apostoli áldását a Katolikus Karitászs országos karitatív összefogásában együttműködők, valamint a magyar közszolgálati média munkatársai életére és munkájára”.

Écsy Gábor, a Karitászs országos igazgatója elmondta: a *Jónak lenni jó* adománygyűjtési kampány előkészítése tavaly október közepén kezdődött, s a mintegy másfél hónap alatt számos lehetőséget kaptak, amelyekben széles körben mutathatták be a rászorulókat megsegítéséért végzett tevékenységüket. Öröm volt számukra, hogy a munka során a közszolgálati média minden munkatár-

sa különös figyelemmel és érzékenységgel kapcsolódott be a Karitászs mindennapjaiba és a támogatottak sokszor igen nehéz körülmények közt zajló életébe. Az akció során rászoruló gyermekek nagy álmait is sikerült valóra váltani, amelyeket szintén bemutattak a műsorban. Az adást követően több mint 1500 családnak osztottak élelmiszercsomagokat még az ünnepek előtt. A Szent Erzsébet-napi templomi gyűjtésből mintegy 80 millió forint gyűlt össze, amelyet a plébániai karitászcsoportok közvetlenül kaptak meg, a műsor után pedig az adományokból, valamint a 1356-os adományvonalra érkező hívásokból további 46 millió forint gyűlt össze.

Szabó László Zsolt, az MTVA megbízott vezérigazgatója arról beszélt, nagy meghatottsággal tartja kezében a pápai sorokat. Hozzátette: életében másodszor fordul elő, hogy az az intézmény, ahol dolgozik, pápai áldást kap, mert a Duna Televíziót, ahol pályafutását kezdte, II. János Pál pápa áldásával indították útjára. Úgy fogalmazott: a pápa „ismét észrevett bennünket”. Szabó megköszönte kollégái, kiváltképp Siklói Beatrix főszerkesztő, a *Jónak lenni jó* projektvezetőjének munkáját. Mint mondta: „nem

állunk meg, folytatjuk”. Februárban folytatódott egy másik karitászsprogram is, amelyben a DM drogerie markt és a Pampers közös akciója eredményeként országszerte 260 kisgyermekes család kapott egyenként 25 csomag pelenkát. Ugyancsak a Karitászshoz kapcsolódó hír, hogy a szervezet idén is vetőmagot osztott, ezúttal már több mint 1700 rászoruló családnak. A Szigetközben 116 árvíz-károsult család vehetett át adományt, továbbá többek között Nyergesújfalun, Táton és Bajóton is folytatódott a tizenötféle zöldségmagot, így például sárgarépat, petrezselymet, zöldborsót és szárazbabot tartalmazó csomagok osztása. A Katolikus Karitászs tavalyi akciójában 1500 család vett részt és igen szép eredménnyel zárult: az érintettek több mint 85 százaléka végül betakarította a termést. A Karitászs ráadásul az igénylőknek a szakmai segítségnyújtáson túl szerszámokat is biztosított. Eközben március 30-ig tartott a templomokban a tartós-élelmiszer-gyűjtés, amelyre a püspöki konferencia külön buzdító körlevelet is kiadott. A Főegyházmegye templomaiban több mint 30 tonna élelmiszer gyűlt össze, amelyből közel 4000 családnak készítettek csomagot az önkéntesek.

Csapó Viktória

EVANGÉLIUM AZ ALULJÁRÓBAN

Második aluljárói imádságát tartotta március 26-án este a Kálvin téren a Sant'Egidio Közösség. A szervezet, amely Budapesten tizenkét éve keres fel heti rendszerességgel hajléktalokat, a terv szerint minden hónap utolsó szerdáján ugyanott, az idő jóra fordulással pedig a szabadban, a téren tartja meg esti imádságát, amelyet teázás és beszélgetés követ. Klemencz Zsuzsanna, a Sant'Egidio Közösség egyik magyarországi felelőse elmondta: a kezdeményezést, hogy az Evangéliumot „kivigyük az aluljáróba, közelebb a szegényekhez, Ferenc pápa szellemisége és szavai ihlették”. Konkrétan az foglalkoztatja a közösséget, hogy hogyan lehetne az Isten szavát olyanoknak is hirdetni, akik a templomba valamilyen oknál fogva nem jutnak el. Az imádság lehetőség egy rendkívüli közösségi élmény-

re, amelyben szegények és jómódúak, idősök és fiatalok együtt fordulnak az Úr felé. Kiemelte, a közösség eddig is tartott szegényekkel, hajléktalokkal közös imádságot templomokban. Minden évben január 31-én misén emlékeznek meg azokról a fedélmélküliekről, akik a hideg, a nyomor miatt vagy bármilyen egyéb okból veszítették életüket. Ez az évfordulója Modesta Valenti halálának,

aki idős hajléktalan asszonyként élt Rómában és 1983-ban ezen a napon halt meg a Termini pályaudvar mellett, mivel a mentő nem vitte el, mert piszkosnak találta. Nevét és az eset emlékét a helyszínen emléktábla őrzi.

„A Sant'Egidio Közösség a hajléktalan, bajba jutott emberek méltóságát, az életbe és az emberekbe vetett hitét szeretné visszaadni sokféle baráti gesztussal, rendszeres látogatásokkal, személyes segítségnyújtással” – fogalmazott.

Ahogy Ferenc pápa *Az evangélium öröme* című buzdításában írta: „A legrosszabb, a szegények által leginkább megszenvedett hátrányos megkülönböztetés a spirituális figyelem hiánya.” Sokszor tapasztaljuk, hogy hajléktalan barátainknak mennyire erős a hite, másrészt a nehézségeket is látjuk, amelyekkel szembe kell nézniük, ha hitüket meg akarják élni.

Szöke Péter

VIZITÁCIÓK A SZEMÉLYES SZERETET JEGYÉBEN

Az idén is folytatódtak a főpásztori látogatások az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében. „Ezek a látogatásokon Krisztust kell megjeleníteni, az ő személyes szeretetét” - fogalmazott Erdő Péter bíboros, aki február 7-én és 8-án a máriaremetei Kisboldogasszony Bazilika plébániát kereste fel. Esterházy László plébános a két zsúfolt napról elmondta: az első nap három, a plébánia területén található egyházi szeretetotthont látogatott meg a főpásztor, aki az egyik helyszínen egy idős atyával hosszabban is beszélgetett. A Lourdes-i Szűzanya ünnepére készülődve, a szombat délelőtti szentmisén Erdő Péter ötven hívőnek szolgáltatta ki a betegek szentségét, Szent Bernadett ereklyéje jelenlétében.

Betegápoló Nővérek által fenntartott intézmény vak és halmozottan sérült gyerekek számára működtet óvodát, valamint iskolát. A szokásoknak megfelelően Erdő Péter találkozott a plébániai közösségek, így például a cserkészek és a helyi karitászcsoport képviselőivel is. A vizitáció ott is ünnepélyes szentmisével zárult.

Március 22-én és 23-án a kelenföldi Szent Gellért-plébánia következett a főpásztori látogatások sorában. Forgács Alajos plébános az odafigyelés és gondosság megnyilvánulásaként értékelte a látogatást, amelyen a találkozások játszották a főszerepet. A bíboros a könyvtár mellett az Árpád-kori település, Kána falu templomának alapját, valamint a köztéri kőkeresztet is megtekintette, majd - akárcsak valamennyi helyszínen - találkozott a helyi közösségekkel is. A plébános rámutatott: a Szent Gellért-templomban található hazánk egyik legnagyobb urnatemetője, az eddig

itt eltemetettek száma valamivel több mint húszezer.

Március 28-án és 29-én Erdő Péter a Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony főplébánián járt, amelynek területén több templom és kápolna, számos katolikus oktatási és egyéb intézmény található, amelyekben igen sok pap és különféle szerzetes teljesít szolgálatot. Osztie Zoltán plébános elmondta: a plébánia pecsétje 1048-as keltezésű, 1235-től megvan a plébánosok névsora és 1688-tól folyamatos az anyakönyvezés. A főpásztor ellátogatott a piarista rendházba, az Egyetemi templomba és a Központi Papnevelő Intézetbe is.

Április 11-12-én Soroksár-Újtelepen, május 9-10-én a soroksári főplébánián vizitál a főpásztor.

MK

AJÁNLÓ

„Nem érthetjük meg egy város lelkét, ha nem ismerjük az ott élők hitét, felfogását a világról” - írta Erdő Péter bíboros a Katolikus Budapest előszavában. Ebben a szellemben próbáltuk - talán az előbb említett mű kiegészítéseként is - megírni könyvünket. Sokan ismerik templomainkat, mint épületeket, de vajon mi rejlik a falakon túl?

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye és az *Editions du Signe* kiadó közös gondozásában megjelent az *Élő Egyház - Kalandozások az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében a Hit Évében* című kötet. A mű szerzői egyházi környezetünket próbálják bemutatni a teljesség igénye nélkül - az ugyanis több vaskos kötetet is megtöltene. Sorra felbukkannak a legismertebb, világszeretete is híres templomaink - bazilikáink, a Mátyás-templom, a Rózsák tere, az Egyetemi templom és szinte vég nélkül lehetne sorolni -, és megelevenedik az ott élők közössége. Ez a könyv nem útikönyv, nem is egy száraz szakmai szöveg, hanem a plébánosokkal készült interjúkon keresztül tárja elénk mindazt, ami

ékes bizonyítéka annak, hogy Egyházunk igenis élő és vonzó mindenki számára. A beszélgetések során előkerülnek papjaink életútjai, személyes történetei, amelyekkel tanúságot tesznek hitükről. Ez teszi magával ragadóvá a kötetet.

Megjelennek a szerzetesrendek is, és bemutatják missziós tevékenységüket. Ki ne ismerné a budapesti Piarista Gimnáziumot? Vagy van olyan, aki ne hallott volna a ferencesek „lelki nagyüzeméről”, ahol több ezren győnnak havonta? De ugyanígy érdekes lehet a jezsuiták Loyola Caféja, ami szintén jó pasztorális lehetőség a főváros szívében.

Kuriózumként az olvasó bepillanthat például az esztergomi Prímási palotába, és rövid „idegenvezetést” kaphat a Keresztény Múzeumban.

A kötetet egy történelmi „gyors-talpaló” zárja, amely nagy léptékben ugyan, de áttekinti Főegyházmegyénk ezer éves történelmét a kezdetektől egészen a Hit Évéig. Felillantja előttünk legnagyobb királyaink alakját az alapító Szent Istvántól kezdve, és érsekeinket: Pázmány Péter, Serédi Jusztinián,

Mindszenty József alakját, akik a történelem nehéz évszázadaiban - a széttagoltság idején is - különös figyelmet fordítottak Esztergomra, mint az ország történelmi központjára. A kötetben megjelennek legújabb boldogjaink is: Salkaházi Sára, Meszlényi Zoltán és Sándor István.

Jó szívvel ajánlom a könyvet mindazoknak, akik hisznek, hogy hitük a személyes tanúságtételek által erősödjön; de ugyanakkor az útkeresőknek és a nem hívőknek is, hiszen ha látják, hogy Egyházunk él és sok fiatal is vonz, talán könnyebben megtalálják az utat Istenhez.

Tarcsay Péter

1   segítség
100% szeretet

Kérjük, adója
1%-ával támogassa
a Katolikus Karitászt
szolgáló szeretetét.

KARITÁSZT TÁMOGATÓ
ALAPÍTVÁNY

Adószám:
19666275-1-43

ÉPÜLŐ TEMPLOM, TORONY ÉS KÁPOLNA

Gyorsan halad a XI. kerületi Boldog Mészleányi Zoltán-templom építése, március 13-án már a bokrétaünnepre került sor, melynek keretében Erdő Péter bíboros megáldotta az épületet. Ismeretes, a tartószerkezet elkészültét az építők és az építtetők hagyományosan úgy ünneplik meg, hogy bokkrétát helyeznek el a legmagasabb ponton.

Mészleányi Zoltán vértanú püspökről első alkalommal neveznek el templomot, amióta 2009-ben megtörtént a boldoggá avatása. Musits Antal plébános elmondta: a Szent Adalbert-plébánia területén már 1928-ban felvetődött az igény egy önálló templomra, ám a közösség helyben jelenleg is csak egy lakóházban kialakított kápolnában gyakorolja a hitét. Csak a rendszerváltás után jöhetett szóba újra komolyabban a templomépítés terve, amit az könnyített meg igazán, hogy a plébánia 2008 decemberében az újbudai önkormányzattól 99 évre ingyen megkapta az Etele út-Petzvál József utca sarkán lévő területet. Tavaly, Szent Adalbert ünnepén, április 23-án tűzte le Erdő Péter bíboros a keresztet a templom helyén, és helyezte el az alapkövet. A jelenlegi állás

szerint az új istenházát a főpásztor már idén augusztusban felszentelheti, két évvel az eredeti határidő előtt.

De nem ez volt az egyetlen bokrétaünnep az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye területén az elmúlt időszakban. Ugyancsak Erdő Péter áldotta meg a zuglói, Bosnyák téri Páduai Szent Antal-templom toronysüvegét január 20-án. Az épület alapkövét még 1941 decemberében Mészleányi Zoltán akkori segédpüspök helyezte el, ám a munkálatok a második világháború, illetve a kommunista hatalmi berendezkedés miatt nem fejeződhetek be - erre csak most kerül sor. A félkész állapotban lévő templom akkori megáldása, illetve használatba vétele sürgető volt, különben az épület vásárcsarnokként hasznosították volna. A tavaly októberben, a főegyházmegye és a zuglói önkormányzat anyagi támogatásával, továbbá közadakozásból megvalósuló munkálatok húsvétra érnek véget, ekkor szólalhat meg a harang az új, néhány napja már órával is rendelkező toronyban.

A Rimanóczy Gyula tervei alapján épített, háromhajós templom területe

1620 négyzetméter, ezzel a Szent István-bazilika után Budapest második legnagyobb temploma, amely mintegy három-ezer ember befogadására képes. A szentély falán látható freskó, amely Páduai Szent Antal életéből vett jeleneteket ábrázol, Kontuly Béla festőművész 1959 és 1961 között készült alkotása.

Kisebb léptékű, ám az érintetteknek fontos fejlemény, hogy márciusban átadták a Szent Erzsébet-kórházkápolnát a Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézetben. Az ünnepségen részt vett Erdő Péter bíboros is, aki megáldotta a kápolnát.

A régi igényt kielégítő kápolna kialakításáról a kórház még tavaly állapotott meg a felújításra 7,6 millió forintot költő főegyházmegyével. A Főpásztor beszédében kiemelte: nem véletlenül törekednek arra, hogy a kórházakban visszaállítsák a régi katolikus kápolnákat, ahol megmaradtak, illetve ahol lehetőséget kapnak, újat alakítsanak ki. Nem a maguk, hanem a kórházakban ápolott betegek és az ott dolgozók érdekében teszik ezt - hangsúlyozta.

Sandner Zoltán

YBL, A BAZILIKA ALKOTÓJA

Kétszáz éve született Ybl Miklós - a nagyhatású építész sírjánál tartott megemlékezéssel és koszorúzással kezdetét vette a tiszteletére meghirdetett emlékévi programsorozata. A Fiumei úti Nemzeti Sírkertben január 22-én tartott eseményen Snell György kanonok, a Szent István-bazilika plébánosa is felszólalt. Nem véletlenül, hiszen az éppen megújuló Várkert Bazár és több más, jelentős épület mellett Ybl nevéhez köthető a bazilika építése is. Bár a munkálatokat még Hild József kezdte meg 1851. augusztus 14-én, kollégája 1867. március 6-i halálát követően az Operaház alkotójára bízta a megvalósítást a városi tanács.

Ybl Miklós egy sajnálatos balesetet követően új terveket készített, illetve a korábbiakat átdolgozta: ezzel Hild József hellenisztikus formavilágát, klasszicista stílusát Ybl neoreneszánsza váltotta fel. 1875-től az ő vázlatai, elképzelése szerint folytak a munkálatok, még 1891-ben

bekövetkezett halála után is, egészen az 1905-ös felszentelésig.

Ugyancsak Ybl Miklós tervezte a főváros egy másik jellegzetességét, a Bakáts téri Assisi Szent Ferenc-templomot. Az eklektikus stílusú, háromhajós

műemléktemplom 1867 és 1879 között készült el, a francia román stílushoz igazodva. Elődje 1822-ben épült, de az 1838-as pesti árvízben megrongálódott.

Szabon Gábor plébános lapunknak elmondta: a templom Ferencváros „főterén” áll, és a városrész ikonjának tekinthető, bár a kerület nem szűkölködik építészeti igen jelentős épületekben. A világháború és a forradalom harcai komoly sebeket ejtettek rajta, melyeket a mai napig sem sikerült teljesen eltüntetni. Sőt, a templom teljes felújításra szorul, de ez olyan komoly anyagi ráfordítást igényel, amellyel csak a tulajdonosi jogokat gyakorló MNV Zrt. rendelkezik. Hozzátette: „Ez a templom valóban jelentős. Érezhető benne nemcsak az elmúlt közel másfél évszázad története, de különleges atmoszférájában ott van az a kultúra, amely vágyta, létrehozta és nemzedékeken át a mai napig ragaszkodva szereti ezt a gyönyörű templomot.”

J.A.

KERESZTÉNYSÉG, BOLDOGSÁG, GAZDASÁG

Szerepet kaphat-e a boldogság a gazdaságban? - alapvetően erre a felvetésre próbáltak választ adni *A boldogság közgazdaságtana* címmel március 28-án rendezett szakmai konferencia előadói. A rendezvény a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola és a Budapesti Corvinus Egyetem által 2010-ben Keresztény Társadalmi Elvek a Gazdaságban (KETEG) elnevezéssel indított képzéshez kapcsolódott. A KETEG egyik szakfelügyelője, Baritz Sarolta Laura OP nővér előzetesen a *Magyar Kurír*nak elmondta: az általuk hirdett gazdasági szemlélet emberközpontú, a háttérben az alapokat adó keresztény értékrenddel. „Az emberséges vezetés eszményét képviselő ember más szempontokat is figyelembe vesz a hatékonysági és pénzügyi mutatók mellett. És látnunk kell, működésük sikerebb lesz” - fogalmazott.

A konferencia kiemelt előadója, Luigino Bruni professor a római Lumsa Egyetemről érkezett. *A boldogság nyomában* című előadásában elmondta, a boldogságot nem lehet objektív módon mérni, és nehéz összevetni az egyes országok gazdasági tel-

dául a *Wall Street farkasa* című film is bemutat, csak a cinizmust és a hitehagyottságot jeleníti meg. Az én közgazdaságról kialakított képem viszont mind a kettőre figyel. Igenis léteznek olyan vállalkozók - így a professor -, akik a közjóért cselekszenek, szerintem rájuk kell koncentrálni, de az idealista megközelítést is el kell kerülni.”

A Bruni által is javasolt harmadik út nem a kapitalizmus és a kommunizmus között helyezkedik el. A huszadik századra olyannyira jellemző nagy szintéziseket ugyanis szerinte el kell kerülni, mert „ezek hozták létre a gulágot, s vezettek a második világháborúhoz”. A megoldás a kicsi dolgokban van, nem nagy ívű tervekre van szükség.

Szólt arról is, az általa javasolt elképzelések nyomait szinte mindenütt, több állam gazdaságpolitikájában is meg lehet találni. Egy működőképes modell igazodik ahhoz a kultúrához, amelyre alkalmazzák. A baj az, hogy egyre egyre vagyunk tudatában a helyi változatosság értékének - mutatott rá. Ezért arra kell figyelni, ez a változatosság ne haljon ki a következő húsz évben.

csak tíz százalékkal szeretne több jövedelmet - és eközben mégis feláldozza a boldogsághoz valóban szükséges javakat. Kerekes cáfolta azt az álláspontot, mely szerint a szubjektív érzéként leírt boldogság mérhetősége megkérdőjelezhető lenne. Elismerte ugyanakkor, az ember boldogtalanságának legfőbb forrása a munkanélküliség, a biztonság és a stabilitás hiánya, így a közgazdászprofesszor a fenntarthatóság mellett foglalt állást.

A tanácskozás egyik előadója egészen hétköznapi példával illusztrálta: a boldogság és az anyagi állapot között nem feltétlenül arányos a kapcsolat. A válság miatt a munkahelyétől már nem kapott közlekedési bérletet, ezért gyalog kezdett járni dolgozni. Ez első ránézésre a jóléte csökkenését jelentette, ám egy idő múlva a gyaloglás jótékony hatása révén javult a közérzete, fittebbnek érezte magát. Vagyis egy olyan esemény, amely anyagi szinten csökkenést jelentett számára, az egészségére nézve növelte a szubjektív boldogságérzetet.

És hogy igenis vannak jó példák az etikus gazdálkodásra, arra többek

jesítményével. Ezzel együtt létezik olyan kutatás, amely azt bizonyítja, a jóléti államokban elégedettebbek az emberek. Kimutatták azonban azt is, az anyagi jólét bizonyos szint után nem garantálja a boldogságot, erre vonatkozóan konkrét adatok vannak például az Egyesült Államokból. Az embernek ugyanis szüksége van kapcsolati javakra is, amelyek nem állnak szoros összefüggésben az anyagiakkal, alapvetően a kölcsönösségre és a bizalomra építenek. Jellemzőjük még az ingyenesség.

Egy interjúban Luigino Bruni arról értekezett, manapság kétféle hibás értelmezés van. „Az egyik csak arról beszél, milyennek kellene lennie a gazdaságnak. A másik pedig, amit pél-

„A kapitalista szemlélet nem tud mást tenni, mint hogy folyamatosan célja, a profit felé törekedjen. A gazdaságban is szükség lenne egy olyan felfogásra, mely képes adni és elfogadni, anélkül, hogy cserélne. A természet folyamatosan felesleget termel, míg a gazdaságban ezt mindenáron el akarják kerülni” - ezt már Aczél Petra, a Corvinus Egyetem kommunikációelméleti szakembere mondta, aki előadásában ugyancsak szemléletváltást sürgetett.

Némileg Bruni professor előadásához kapcsolódva Kerekes Sándor, a Corvinus Egyetem tanára a kapcsolati javak kapcsán arról beszélt: ma az ember a boldogsága érdekében mindig

között a hazai keresztény ÉrME Üzleti Hálózat az egyik kiváló bizonyíték. A szervezet elnöke, Tóth József katolikus üzletember nemrég az *Új Ember*nek elmondta: tévedés, hogy a nyereség bűn lenne, s a keresztény vállalkozót nem az különbözteti meg a többiektől, hogy nem törekszik haszonra, hanem az, miként éri el azt. Marx rosszul gondolta - fűzte hozzá -, hogy a nyereség csak a munkás meg nem fizetett bére lehet. A vállalkozónak azonban hivatásként kell megélnie a munkáját, s hallgatnia kell a katolikus társadalmi tanítására, amelyet az Egyház mindenki figyelmébe ajánl.

Kacsóh Dániel

... SZEGÉNY SZÜLLŐ...
és komolyan vette, így mire a p...
gyire le voltunk gyengülve." (Yehuda

...och, 16 éves, Auschwitz-Birkenau) •
...majd az egyik oldalra parancsolja, és
...sikerült úgy tennünk, mintha elértük
...az ingén. Vértoltokat, azt hiszem. (...)
...tam. Testi felépítése viselkedés

Több ezren jelentek meg a Dohány utcában, a náci megszállás hetvenedik évfordulóján rendezett megemlékezésen, a zsinagóga előtti téren. A március 19-i eseményen több keresztény felekezet is képviseltette magát, részt vett rajta Erdő Péter bíboros is.

A holokausztról az Egyház különböző fórumain is megemlékeztek, illetve megemlékeznek az idei emlékévkorán. Nemrég például Matteo Luigi Napolitano olasz történész Angelo Rotta apostoli nunciussnak és munkatársának, Gennaro Verolinónak a magyarországi zsidók mentésében végzett tevékenységét fedte fel új könyvében, amelyet a Római Magyar Akadémián mutattak be: *Budapest igazai - A vatikáni diplomataák szerepe a Soában* címmel.

A mű új fejezetet képvisel az 1930-1945 között Budapesten szolgáló Rotta, valamint egykori fiatal munkatársa megismerésében. Az 1965-ben elhunyt érseknek 1997-ben adományozta a Világ Igaza címet a jeruzsálemi Jad Vasem Intézet, a 2005-ben, kilencvenévesen elhunyt Verolino érsek pedig szintén posztumusz, 2007-ben kapta meg az elismerést.

KÖZÖS EMLÉKEZÉS A VÉSZKORSZAKRA

Andrea Riccardi történész, a Szent Egyed Közösség elnöke a bemutatón - amelyen Erdő Péter is részt vett - elmondta, Verolino érsek példája azt is mutatja, a zsidó lakosság mentése nem csak egyéni hőstettekből állt, intézményes mentőhálózatról volt szó, amely a Szentszék, a pápa és a helyi társadalom támogatása nélkül elképzelhetetlen lett volna.

„Bár manapság talán kevesen ismerik, Angelo Rotta annak idején komoly népszerűségnek örvendett a magyar hívek körében. A főegyházmegye területén, a budai várban lévő nunciatúra sokat látott az 1944. március 19-e után bekövetkezett eseményekből” - emlékeztetett tanulmányában Beke Margit egyháztörténész. A diplomácia Rubiconján átkelve Rotta a szeretet teljes fegyverzetében lépett a tettek mezejére, amikor vörös szalonját irodának berendezve átengedte az üldözöttek mentésének szolgálatára. Verolino pedig személyesen járt közben Jaross Andor belügyminiszternél a mentesítő igazolványok kiadása ügyében. A nunciatúrán tizenötezer menlevelet állítottak ki.

Munkatársaikkal, köztük Vajkai Rózssival és Zsarnay Kálmánnéval reggeltől estig állították ki e dokumentumokat, és írták alá a nunciussal. Az apostoli követ kívánságára a belügyminisztérium engedélyezte a vatikáni zászlóval védett házak létrehozását például a Pozsonyi és a Pannónia utcában. Az egykor itt elhelyezett személyek számát mintegy 70 ezerre teszik. A menleveleket kispapok vitték a védett házakhoz. Az „irodából” irányították a mentőszolgálatot, amelynek tagjai a Hegyeshalom felé vivő úton teherautókkal követték a munkaszolgálatosakat. A menekítetteket Győrbe vitték, és vasúton hozták vissza a fővárosba. Az érkezőket fogadták a nuncius megbízottjai, védett házakba vitték, illetve ha nem volt hely, a saját otthonában szállásolta el őket.

Az irgalmas szamaritánusok között megtalálható Bády Ferenc esztergomi

érseki helynök is, aki már az 1938-as leventéknek tartott lelkipraktikumon elítélte a népek közötti háborúskodást. Később a náci egy kölni katolikus kongresszuson letartóztatták, és felszólították Németország elhagyására. 1944-ben, mint a Bakáts téri templom káplánja, menleveleket szerzett a nunciustól, és sok üldözöttnek saját lakásán adott menedéket. A nyilasok elfogták, később bujdosni kényszerült.

Erdő Péter a Rottáékról szóló könyv bemutatója kapcsán hangsúlyozta: a holokauszt hetvenedik évfordulójáról való megemlékezés össztársadalmi kérdés. Rámutatott, a történelmi emlékezet ébren tartásához az Egyház több eseménnyel is hozzájárul. A püspöki konferencia - megemlékezve az áldozatokról és azokról is, akik életüket kockáztatták, sőt feláldozva segítettek az üldözötteknek - a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel együttműködve májusban Budapesten konferenciát tart a II. vatikáni zsinat *Nostra Aetate* kezdetű dokumentumáról. A nunciatúrával közösen pedig ősszel tanulmányi napra kerül sor a Szentszéknek az üldözöttek mentésében való szerepéről.

DOMBORMŰVET AVATTÁK AZ INTERNÁLÓTÁBOR FALÁN

Kistarcsán működött 1949 és 1953 között a kommunista diktatúra internálótábor, ahol sokan szenvedtek ártatlanul, bírósági tárgyalás és ítélet nélkül. Voltak, akiket annyira meggyötörtek, hogy nem éltek túl a szörnyű megpróbáltatásokat. Közéjük tartozott Boldog Meszlényi Zoltán püspök is.

A 2009-ben boldoggá avatott mártír püspököt 1950. június 29-én internálták Kistarcsára. A cellájában uralkodó áldatlan körülmények és az embertelen

bánásmód következtében 1951. március 4-én meghalt. Sírját a Rákoskeresztúri Újköztemetőben egy temetőőr gondozta. 1966-ban kiemelték maradványait, és minden feltűnés nélkül az esztergomi bazilika kriptájában temették el. 2004-ben kezdődött a boldoggá avatási eljárás, amelyet XVI. Benedek pápa 2009-ben hagyott jóvá. A szertartásra 2009. október 31-én, ünnepi szentmise keretében került sor az esztergomi bazilikában Erdő Péter bíboros vezetésével.

A Szentatya apostoli levelében március 4-ét, a vértanú püspök halálának napját jelölte meg Boldog Meszlényi Zoltán emléknapiául. Ehhez kapcsolódva, 2014. március 2-án avatták fel a Kistarcsai Kulturális Egyesület által készített kerámia domborművet. A Meszlényi Zoltán portréját ábrázoló alkotást, Szabó Kata keramikus művét a volt internálótábor falába építették be. A leleplezett alkotást Beer Miklós váci megyéspüspök áldotta meg.

M.B.

Május 10-én, szombaton délután négy órától tekinthető meg a *Történeti és kortárs kárpitok Magyarországon* című rendkívül látványos kiállítás, a Keresztény Múzeum, az Iparművészeti Múzeum és a Dobrányi Ildikó Alapítvány jóvoltából. Az augusztus 24-ig nyitva tartó tárlatot Kontsek Ildikó, a házigazda Keresztény Múzeum igazgatója és Elsje Janssen, az Antwerpeni Királyi Szépművészeti Múzeum tudományos igazgatója nyitja majd meg.

A műfaj egyik legjelentősebb, német-alföldi hagyományát a tárlat első szekciójában a Keresztény Múzeum brüsszeli, oudenaarde-i és tournai-i kárpitjai, valamint az Iparművészeti Múzeum 18. századi brüsszeli kárpitja reprezentálják. Ez a két magyarországi intézmény őrzi nagyobb mennyiségben késő középkori és újkori falikárpitokat. Kortárs műegyüttes is látható lesz a tárlaton. A második szekció elsősorban a Ferenczy Noémi nevével fémjelzett autonóm tradíciót mutatja be. Ő ugyanis nemcsak művészként, hanem iskolateremtő tanárként is kiemelkedő alakja e művészeti ág történetének.

A mostani kiállítás az európai tradíciójú szövött kárpit múltját és jelenét, az összefüggéseket is megvilágítva mutatja be.

LÉLEGZETELÁLLÍTÓ KÁRPITOK TÁRLATA ESZTERGOMBAN

BIONIKAI KÖZPONT „PÁZMÁNYOS” RÉSZVÉTELLEL

A biológia, az elektronika és az informatika eredményeit felhasználó, multidiszciplináris kutatási terület, a bionika lehet Magyarország egyik sikerágazata a közeljövőben. Ezt előmozdítandó hamarosan Bionikai Innovációs Központ (BIK) épül a Józsefvárosban a kormány támogatásával - jelentették be március 18-án a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karán rendezett sajtótájékoztatót. Az új központ építése a tervek szerint még

az év végén kezdetét veszi, és 2017 februárjára készül el - közölte Szomolányi Márta, a BIK Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója. Maga az épület 2,5 milliárd forintból valósul meg, de a teljes projektet a kabinet összesen 5 milliárd forinttal támogatja.

A központban már futnak projektek, egyelőre a Pázmány információs karának épületében, ehhez közel épülne fel a központ új, önálló épülete. A tájékoztatón elhangzott, a bionika kutatási terü-

letének alkalmazásai kiterjednek többek között az orvosdiagnosztikára, az agráriumra, az élelmiszerbiztonságra, sőt a nemzetbiztonságra is. Tehát társadalmilag kitüntetetten fontos felhasználási területekről van szó. Roska Tamás akadémikus, egyetemi tanár, a BIK kezdeményezője a fejlesztés kapcsán egyenesen úgy fogalmazott, az elmúlt ötven év harmadik csúcstechnológiai forradalmának vagyunk a kezdetén.

PPKE ITK

ÉVFORDULÓS TÁRSKERESŐ

Február 14-én lett egyéves a párKatt.hu online katolikus társkereső, amely különleges módon ünnepelte születésnapját: *Társkeresés sikergaranciával* elnevezésű akciót indított, melyben garantálja: ha a társát kereső hat hónapon át következetesen betartja a párKatt javaslatait, a hatodik hónap végére találni fog valakit, „aki igazán fontos” neki. Akinek ez mégsem sikerülne, azt „garanciálisan” hathavi ingyenes tagsággal kárpótolják.

A javaslatok betartása nem ördögöség: az egyik feltétel például egy teljes és részletes profil kitöltése.

Krúdy Zsófia, a párKatt koordinátora elmondta: továbbra is terveznek ismerkedési lehetőségeket, programokat - nem csak a fővárosban.

A honlapon egyébként már olvashatók a „sikertörténetek”, hálás párok köszönőlevelei, híradások eljegyzésekről, illetve az első szentségi házasság megkötéséről is. Szent Bálint napjától, február 14-től a magyar társkeresők Ausztrián, valamint Németországon túl Lettországon és Kenyánban is kereshetik jövődöbelijüket, március 19-től pedig Horvátországon is, hiszen sorban indul-

nak a testvérhonlapok a már kilenc éve működő kathTreff.org mintájára.

„Látjuk, milyen nehéz kimotozítani az embereket a megszokott komfortzónájukból. Nagyon örülnénk, ha sikerülne elérnünk, hogy a résztvevők rendszeresen imádkozzanak egymásért. A közösségépítés nagyon fontos célunk, mivel eddig mindenki arról számolt be, hogy milyen jó volt találkozni és együtt lenni olyan emberekkel, akik hasonló cipőben járnak” - mondta el a koordinátor.

UE

Magyar Katolikus Egyház

Cseppekből a tenger

1%

Technikai szám:

0011

Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával
a Magyar Katolikus Egyház szolgálatát!

www.katolikus.hu